

## Lázadó ifjú emberek

*Korhű regény a szabadságharcról*

*Buzás Viktor ifjúsági, történelmi regénye, A Petőcz-fiúk, azon szépirodalmi értékeink közé tartozik, amelyik felfedezésre várt. Maga a szerző, Buzás Viktor elfelejtett személyisége a két világháború közötti magyar kultúrának, irodalomnak. Ennek az újralfedezésre váró ifjúsági írónak, pedagógusnak az utóbbi hetven évben nem jelentek meg új kiadásokban sem ifjúsági regényei, sem szakmai jellegű írásai. Újralfedezése tehát eseményszámba megy. A szerzőre először Komáromi Gabriella gyermekirodalom-történész hívta fel a kiadó figyelmét egy méltatlanul elfelejtett irodalmi kincseinkről szóló tanulmányában. A szerző kiletét és munkásságát aztán Ilia Mihály és Vincze János segítette felderíteni. A Petőcz-fiúk című szép és ihletett ifjúsági regényéből is sikerült fellelni egy példányt a névrokon kortárs író, Petőcz András segítségével, aki az új kiadást gondozta, és utószót írt hozzá. A könyv külön érdekessége (és értéke) Szűr-Szabó József rajz-sorozata, amely – miként a regény – a kor, a szereplők, a történelmi környezet hű reprodukálásra törekszik.*

## APÁM EMLÉKÉNEK

Apám, Petőcz Pál emlékének ajánlom ezt a könyvet, a „Petőcz-fiúkat”. Ő volt, aki először – talán ötéves lehettem – a kezembe adta Buzás Viktor ifjúsági, történelmi regényét, annak első kiadását.

Igen, talán ötéves lehettem. Emlékszem, ahogy apám mutatta a könyvet, és közben huncut, mosolygós szemekkel azt mondta nekem: „A ‘Petőcz’ név megint szép lesz, / méltó régi nagy híréhez, / mit rákentek a századok, / lemoszuk a gyalázatot.”

Nem tudtam, hogy az, amit versként idéz, nem rólunk, Petőczökről szól. Nem tudtam, hogy ez a néhány sor valójában rólunk, magyarokról

beszél. Nem tudtam, hogyan is tudtam volna. Gyerek voltam. Aki felnéztem az apámra.

Meg aztán azt is mondta az apám, hogy én vagyok a Petőczök „utolsó reménye”. Hogy nekem „meg kell mutatnom”. Hogy mi „jók” vagyunk. Hogy mi „különlegesekek” vagyunk.

Apám mindezen szavait túlzottan is komolyan vettem. Talán ezért is lettem író.

Ma már tudom, hogy mindig ez volt a célom. Hogy apám ki nem mondott – vagy éppen kimondott – kérésének eleget tegyek. Hogy a „Petőcz” név megint szép legyen. Hogy „megszépítsem” ezt a nevet.

Hogy újból legyen értelme a „Petőcz-fiúknak”.

És most eljött végre ez a pillanat is, a számomra igazán fontos pillanat. Megjelenik végre újból a „Petőcz-fiúk” című könyv.

Ismét megjelenik, és olvashatunk a Petőczök „dicsőségéről”. „Mit rákentek a századok, / lemoszuk a gyalázatot” – mondta valamikor az apám.

A történet, a Petőcz-fiúk története a magyar történelem talán legszebb, leghősiesebb korszakában játszódik, vagyis az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején. A két ikerfiú,

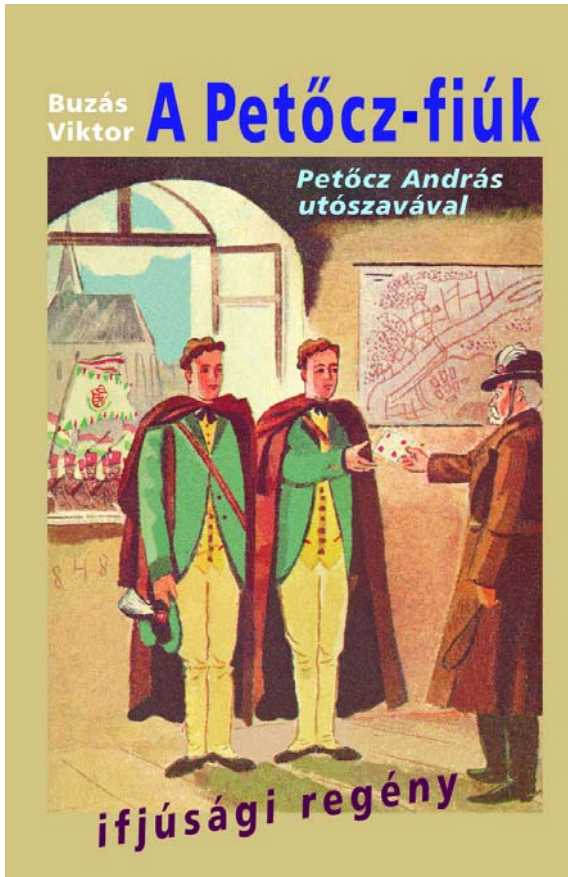
Petőcz Endre és Petőcz István példát mutatnak önfeláldozásból, hősiességből és hazaszeretetből, miközben a fiatal, vagy kevésbé fiatal olvasó történelmi személyiségekkel ismerkedik meg, olvasva a regényt: az árvízi hajós Wesselényivel, Gábor Áronnal, a tüzerrel, vagy éppen Bem apóval, aki melleleg fiaiként szereti a két testvért.

Maga a történet a nagy dunai árvízzel, az 1838-as tragédiával indul, hitelesen ábrázolva az akkori Pest-Budát, bemutatva a tragédia okait is. Az ikerfiúk ekkor veszítik el szüleiket, és sok-sok viszontagság után, csak nagynénjük, Petőcz Anna segítségével tudnak fiatal nemes ifjakként felcseperedni. Természetes módon, lázadó ifjú embereként vesznek részt a megújuló Magyarország életében, és készülnek arra, hogy honvédek legyenek, ha a haza úgy kívánja. Közben összebarátkoznak a fiatal Gábor Áronnal, aki pontosan érti, milyen fontos az önálló magyar tüzérség megszervezése. A forradalom és a szabadságharc után egészen Bem táboráig vezeti a Petőcz-fiúkat, ahol is a tábornok közvetlen munkatársai lesznek. A történet a szabadságharc leverése után, a „Bach”-korszakban fejeződik be.

*...mindenkinek,  
aki apa,  
vagy apa lesz  
valamikor...*



Szűr-Szabó József illusztrációja A Petőczy-fiúkhoz



ISBN: 978-963-9957-68-8; Ára: 3150 Ft

És ajánlom ezt a könyvet mindazoknak, akik szeretik az édesapjukat, a szüleiket. A Petőcz-fiúk nem csak a Petőczöké. Mindannyiunké.

Ajánlom tehát ezt az újabb, gyönyörű kiadást az édesapámnak, Petőcz Pálnak, és mindenkinek, aki apa, vagy apa lesz valamikor. És mindezen-túl ajánlom azoknak, akik szeretik az izgalmas, fordulatos történeteket.

A regény helyszíne a történelmi Magyarország. Pest-Buda éppoly természetesen jelen van ebben a könyvben, mint a korabeli Erdély, vagy a Felvidék – a Petőcz-fiúk belakják az akkori hazát, sokfelé elvetődnek.

Történelmi adatok arra utalnak, hogy a regény hősei nem kitalált személyek, hiszen valóban létezett egy Petőcz Endre őrnagyi rangban Bem táborában, akitől én magam is származom, legalábbis a családi legenda szerint. Mindenesetre az tény, hogy az Endre (illetve András) név végigvonul az egész családon, családunkon hosszú idő óta, amit az is bizonyít, hogy a mai napig őrzök egy „P.E.”-monogrammal el látott családi pecsétgyűrűt.

A Petőcz Endrék gyűrűjét.

Apámnak üzenem: megcselekedtem, amit megkövetelt a haza, és amit ő is elvárt tőlem.

*Petőcz András író,  
aki mindig büszke volt arra,  
hogy Petőcznek született*